

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal

Høyring av forslag om vern ved Bøkleppen naturreservat i Surnadal kommune

Som ein del av arbeidet med å ta vare på naturmangfaldet i Møre og Romsdal sender vi ut framlegg til frivillig skogvern av Bøkleppen i Surnadal kommune. Du er velkommen til å sende innspel i høyringa innan 27. november 2026.

Verneframlegget er gjort i dialog med grunneigarane og ALLSKOG SA. Føremålet med dette brevet er å informere om prosessen etter naturmangfaldlova, og for å innleie til medverknad og innspel frå aktuelle partar.

Innhald

Innhald	3
Bakgrunn	4
Tilbodet	4
Heimelsgrunnlag	4
Verneverdiar	5
Vernet vil dekke manglar i skogvernet	8
Vurdering av vern i forhold til tømmertilgang	8
Plan- og ingrepsstatus	9
Saksbehandling	10
Oppstart	10
Merknader	10
Lokalt forvaltningsansvar?	12
Vidare framdrift	12

Bakgrunn

Gjennom behandlinga av stortingsmeldinga Natur for livet – Norsk handlingsplan for naturmangfald (Meld. St. 14 (2015-2016)) vedtok Stortinget ei opptrapping av skogvernet i Noreg til 10 % av skogarealet. Det er eit nasjonalt miljømål at «*et representativt utval av naturtypene i skog blir verna for kommande generasjonar*». I stortingsmeldinga er skogvern framheva som eit viktig tiltak med stor positiv effekt på trua artar i skog. Gjennom ordninga frivillig skogvern skal skog bli verna på offentlig eigd grunn og ved frivillig vern av privateigd skog. Vernet inneber at skogeigarane tilbyr staten vern av eigen skog og får erstatta tapt næringsinntekt.

Tilbodet

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal fekk tilbod om frivillig skogvern på gnr/bnr 130/1 og 131/1 i Surnadal kommune den 21. juni 2023. Etter rekartlegging av området samt oppretting av grense for betre arrondering blei området på om lag 680 dekar. Det naturfaglege grunnlaget for eit vern er dokumentert ved registreringar av naturverdiane gjennom kartleggingar ved DN- handbok 13 i 2003 og NiN-kartlagt i 2024.

Allskog og skogsakkyndig frå staten takserer tilbodsområdet, og det blir forhandla fram ein erstatningsavtale med grunneigaren. Området vil ikkje bli tilrådd verna før avtalen om erstatning er signert. Allskog har på vegne av grunneigaren akseptert at planprosessen vert sett i gang.

Heimelsgrunnlag

Vern av spesielle område eller førekomstar skjer i medhald av lov 16. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfald (naturmangfaldlova) jf. §§ 33 – 51. I naturmangfaldlova er det gitt heimel for oppretting av ulike vernekategoriar. Vernekategorien naturreservat, som er det strengaste vernet etter naturmangfaldlova, jf. § 37, vil bli bruka for denne verneplanen for skog på privat grunn.

Vedtak om oppretting av naturreservat vert gjort av Kongen i statsråd etter § 37 i naturmangfaldlova, som lyder slik:

«Som naturreservat kan vernes områder som:

- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur
- b) representerer en bestemt type natur,
- c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,
- d) utgjør en spesiell geologisk forekomst eller
- e) har særskilt naturvitenskapelig verdi

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenoppettingstiltak å få verneverdier som nevnt i første ledd.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.

Treffes vedtak om reservat som krever aktive gjenoppettingstiltak, eller vedtak om reservat der bruk er en forutsetning for bevaring av det biologiske mangfold, skal det samtidig med vernevedtaket legges fram et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen kan omfatte avtale om bruk av arealer, enkeltelementer og driftsformer. Planen eller avtalen kan

inneholde bestemmelser om økonomisk kompensasjon til private som bidrar til områdets skjøtsel.”

Naturreservata skal bidra til bevaringsmåla i naturmangfoldloven § 33, mellom anna bokstavane
a (variasjonsbreidda av naturtypar og landskap),
b (artar og genetisk mangfald),
c (trua natur og økologiske funksjonsområde for prioriterte artar).

Verneområda skal bidra til å oppfylle fleire nasjonale mål som:

- Eit representativt utval av norsk natur skal bevarast for kommande generasjonar.
- Økosystema skal ha god tilstand og levere økosystemtenester.
- Ingen trua artar og naturtyper skal utryddast, og utviklinga til truga og nær truga artar og naturtyper skal betrast.

Oppretting av verneområda bidreg til å nå internasjonale mål og forpliktingar, m.a. nedfelte i konvensjonen for biologisk mangfald artikkel 8 om eit samanhengande verneområdenettverk, jf. òg naturmangfoldloven § 33 bokstav g.

Ved å verne desse naturområda mot ulike typar inngrep, gir verneområda også eit positivt bidrag til det nasjonale og internasjonale målet om å stanse tapet av naturmangfald, jf. naturmangfoldloven § 33 bokstav a, b og c.

Områda vil bidra til å oppfylle det nasjonale målet vedtatt av Stortinget om 10 % vern av skog.

Verneverdiar

Den første kartlegginga av naturverdiane blei gjort med metodikken i DN-handbok 13 i 2010. Ein stor og sentral naturtype av gammal boreal lauvskog verdi A (svært viktig) vart registrert. Verdsettinga skuldast at lokaliteten er stor, har uvanleg velutvikla førekomstar av gammal ospeskog med innslag av fleire kravfulle, raudlista og sjeldne artar, samt også en god del rik og brukbart utvikla edellauvskog (med enkelte tilhøyrande raudlisteartar).

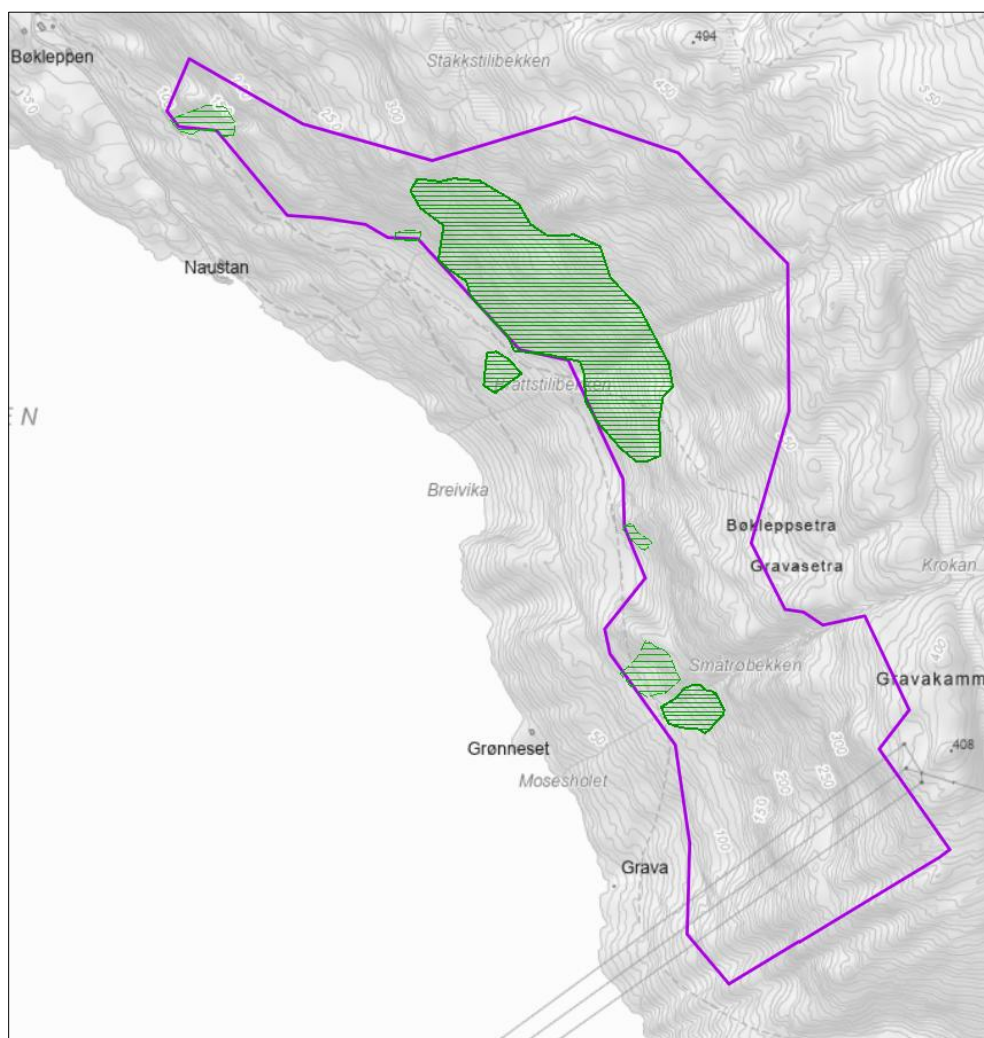
«Lokaliteten ligger sørøst for Bøkleppen og vest for Bøkleppsætra på nordsida av Trongfjorden. Den ligger i ei bratt sørvestvendt lise. Det er innslag av en del bergvegger og skogen er delvis fordelt på svakt utviklede hyller oppover i lia. Særlig i nedre deler er det en del skogkledt rasmark, lokalt med ganske steinblokker. To bekker renner ned gjennom lokaliteten, en i vest og en ganske sentralt. Sistnevnte danner i partier ei mindre kløft. Området har gneisbergarter, men trolig er det innslag av litt kalk i berget her. Lokaliteten grenser for det meste nokså skarpt mot eldre hogstflater i nedkant (dels fattigere skog i vest), samt mot fattigere skog i øst. Litt mer usikker og muligens gradvis grense mot fattigere skog i overkant samt mot vest.

Dette er en ganske stor og noe sammensatt lokalitet. Særlig i nedre deler er det innslag av noe almlindeskog, både i østre og vestre deler. I tillegg en del hasselkratt, både i midtre og nedre deler. Lokalt i øvre deler, kanskje særlig i vest, var det også innslag av gråor-almeskog. I tillegg en del skog dominert av boreale lauvtrær, for det meste bjørk, men flere partier (særlig vest for Brattstillbekken) hadde gammel osp. Viktige vegetasjonstyper oppover i lia var lågurtskog, og etter hvert også noe høgstaudeskog (i det minste i vest). Mindre partier med fattigere skogtyper finnes også, bl.a. i østre deler.

Bjørk er trolig dominerende treslag. I tillegg en god del hassel og noe osp og selje. Også litt spredt med alm (EN), samt furu og rogn. Feltsjiktet er gjennomgående ganske rikt, selv om mangfoldet er

edellauvskogsarter ikke er særlig stort. Myske og sanikel er vanlige arter. I tillegg et funn av skogsvingel. Av høgstaudearter forekommer bl.a. storklokke, stornesle, tyrihjel, skogsvinerot, skogstjerneblom, skogsalat og trollbær. Lungenever-samfunnet er godt utviklet særlig på trær, men også på berg, med alle fire lobarion-artene, grynfiltrav, kystfiltrav, vanlig blåfiltrav og flere forekomster av skorpefiltrav (NT), samt muslinglav, brun blæreglye og puteglye. På gammel alm ble antatt bleik kraterlav (VU) funnet. Av særlig interesse var to funn av grønnsko på morkne læger av osp og rogn, som første funn av arten i kommunen. Ellers funn av sagtvebladmose på læger og skyggehusemose på steinblokker i øvre deler. På lauvtreelæger også flere funn av vedalgekølle (NT), samt enkeltfunn av almekullsopp (NT) på almelåg i øst og narrepiggsopp (NT) på levende almetrær i vest. Klart potensial for flere kravfulle og rødlistede sopparter, både marklevende og vedlevende arter (på osp). Til sist ble en ubestemt svart-hvit spette hørt trommende, samt voksen havørn sett i flukt. I 1993 ble rustkjuke funnet i edellauvskog i området, sannsynligvis innenfor denne lokaliteten.»

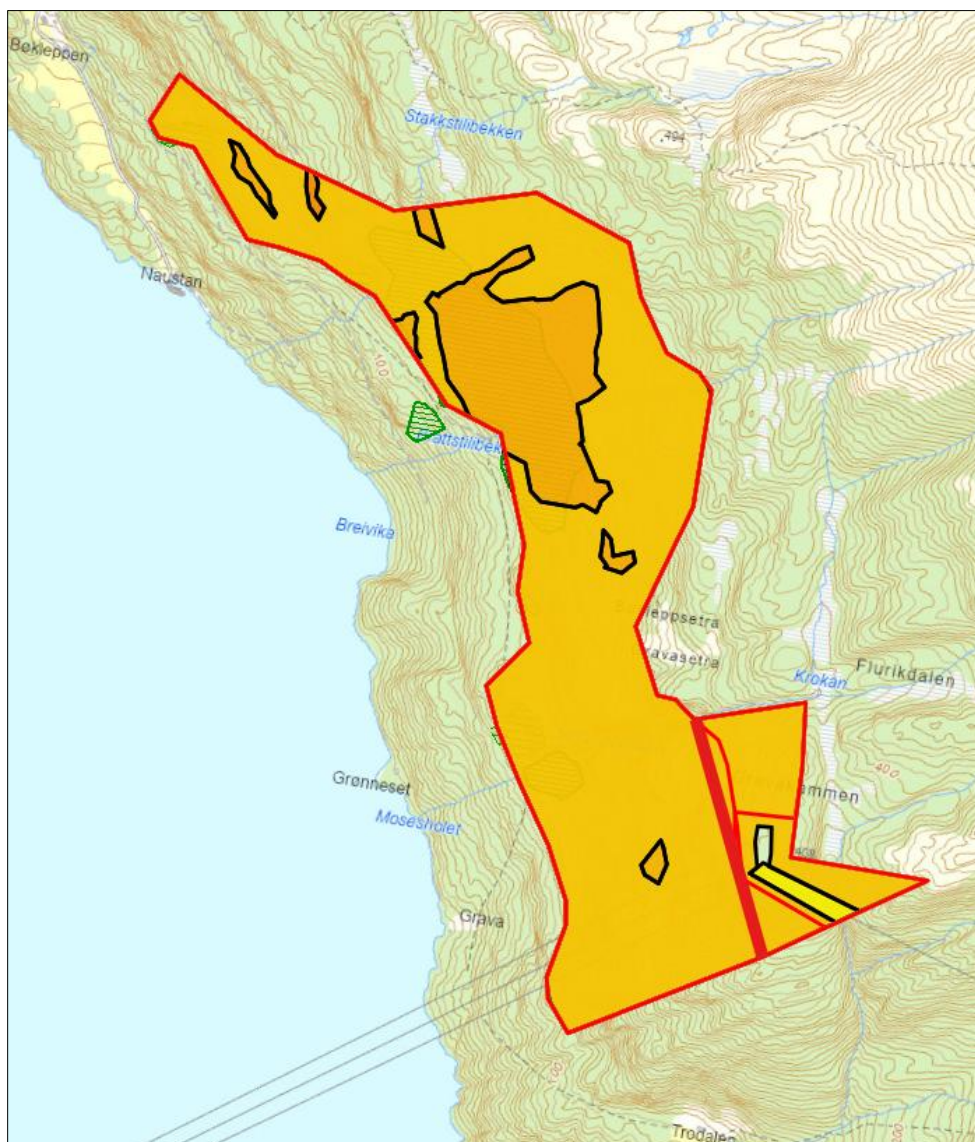
Det er også registrert ein lokalt viktig lågurt-hassekrautt på 4,5 dekar, ein lokalt viktig rik edellauvskog på 6,5 dekar og ein lokalitet med liskog og raviner verdi B, på samme storleik.

Figur 1. Lilla avgrensing viser foreslått verneområde. Grøn skravur som dekker sentrale deler er naturtype gammel boreal lauvskog med verdi A, ID BN00070085. Det nordlige polygon er lågurt-hassekrautt verdi C, ID BN00070083 og kronologisk sørover fyst rik edellauvskog verdi C, ID BN00070092 og liskog og raviner verdi B, ID BN00070093.

Miljøfaglig Utredning kartla området etter NiN-metodikken i 2024. Lokaliteten har følgende totalskildring:

«Prosjektområdet omfatter ei strekning av midtre deler til ei sørvestvendt fjordli. Det går knapt under 100 moh., men omfatter også i liten grad fjellskogen opp mot alpine miljøer. Lia er litt variert topografisk, med innslag av noen bergvegger og grunne kløfter, men naturvariasjonen er likevel ikke veldig stor. Skogen er furudominert, bortsett fra et større parti med lauvskog i midtre deler. Innenfor det lauvdominerte området er det ganske rikt, men ikke direkte kalkpreg, det er snakk om ordinær lågurtmark. Også flekkvis ellers forekommer det lågurtprega skog, men hovedinntrykket er forholdsvis kalkfattig mark. Det er litt varmekjært preg på vegetasjonen, med innslag av alm noen steder, men ikke bestandsdannende. Hassel er vanligere, men heller ikke denne danner bestand i særlig grad. I tillegg bare sparsomt med gode indikatorer på edellauvskog i feltsjiktet. Dette medfører at det finnes innslag av nær truet frisk rik edellauvskog her, samt sårbar kalk- og lågurtfuruskog, men da i mosaikk med skog med dominans av boreale lauvtrær. Arealanslag blir svært usikre, men kanskje er det til sammen snakk om vel 20 dekar av førstnevnte og litt mindre av sistnevnte. I nordvest ble regnskogslaven kastanjefiltlav (VU) funnet på bergvegg. Tidligere er gul pærelav (NT) påvist i nedkant av området, men arten ble ikke gjenfunnet der i 2024 (ingen inngrep hadde skjedd). Det vurderes derfor bare å være helt marginale kvaliteter knyttet til regnskog her. Derimot forekommer noen rødlistearter knyttet til både rik edellauvskog og gammel boreal lauvskog, men det er stort sett ikke snakk om mange eller spesielt kravfulle arter, og forekomstene ligger noe spredt. Tidligere funn av grønnsko (NT) og et nytt funn av narreglye (EN) i 2024 peker i retning av en del kvaliteter knyttet til gammel og død osp, men begge arter er tydelig svært sparsomme. I forhold til mangelanalysen (Framstad et. al. 2017) for skogvern så har området enkelte kvaliteter knyttet til rik edellauvskog og skog på høy bonitet, samt fragment av regnskogsmiljøer. For øvrig må arronderingen betegnes som noe svak, blant annet fordi partier med nokså rik, eldre furuskog havner utenfor. En fersk skogsveg kommer inn i nordkant og det går en skogsveg på nedsiden i nordre og midtre del. Det går enkelte stier, bl.a. opp til ei seter og en mot Trodalen, gjennom deler av området. Området har utvilsomt vært ganske jevnt utnyttet tidligere, og det ble ikke funnet konsentrasjoner av dødt trevirke. Slike element opptrer bare spredt. Det er også lite gamle trær, selv om enkelte finnes både av furu og osp. Sannsynligvis er det manglende kontinuitet for begge deler. Basert på bl.a. flere prøveboringer er det mye furu på mellom 100 og 200 år i lia, og trolig forekommer enkelte trær på 200-300 år, men slike er sjeldne. Keloelementer forekommer knapt. Fraværet av gammelskogsarter på bjørk vitner også om nokså systematisk, høy utnytting tidligere. Almetrærne var for det meste middelaldrende og viste ikke synlige spor etter tidligere styving. Av fremmede arter så forekommer gran sparsomt, og bare et par unge trær ble sett. Usikkerheten vurderes som begrenset og i første rekke rettet mot at kalknivå i noen tilfeller kan være undervurdert (dvs. mindre fattig skog, mer rike skogtyper). Det er nok potensial for å finne flere rødlistearter her, men det er lite som tyder på forekomst av spesielt sjeldne og truede slike arter.»

Figur 2. Tilbudsområdet kartlagt etter NiN 2 i 2024. Området i søraust der driftsveg og høgspentmast er festa, er ut av området vist med tjukk raud strek.

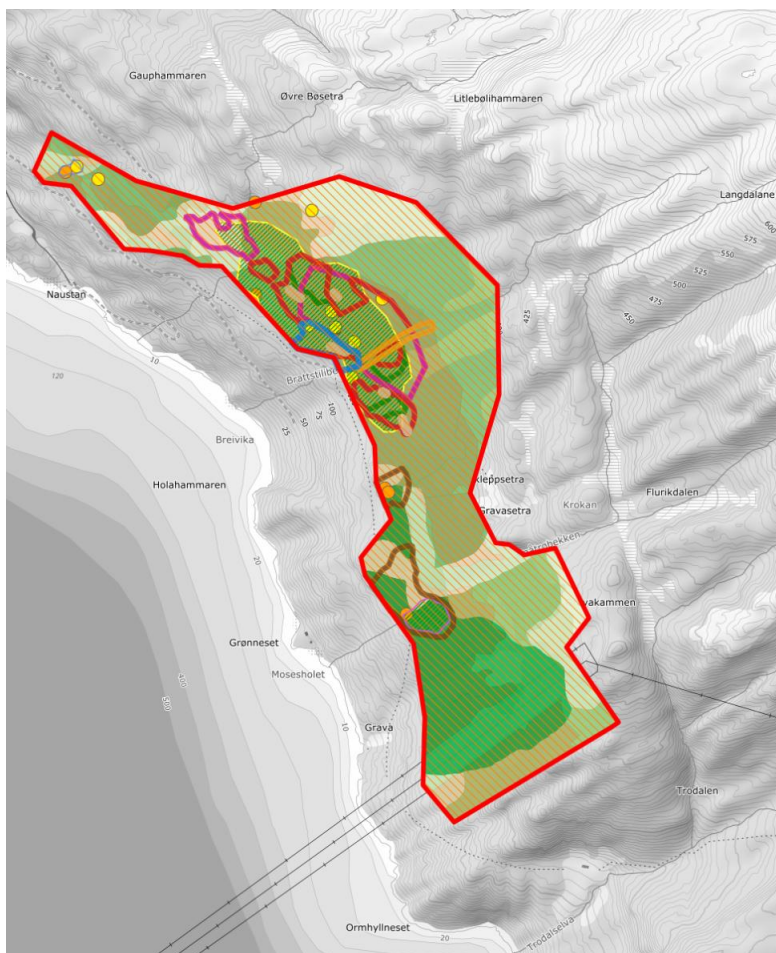
Vernet vil dekke manglar i skogvernet

I forhold til mangelanalyse (Framstad et. al. 2017) for skogvern fyller området opp manglar knytt til frisk rik edellauvskog (NT) og skog på høy bonitet, samt fragment av regnskogsmiljø i lågareliggende strøk (0 – 370 m-o-h) innanfor sørboreal- nemoral vegetasjonssone i klart oseanisk seksjon.

Vurdering av vern i forhold til tømmer tilgang

Fylkesskogmeister vurderer skogen følgende (sjå eiga avvegingsskjema for utfyllande informasjon);

Terrenget er bratt, og det er terrasseringer i hele lia, med brattere og brattere og høyere kanter ettersom jo høyere en kommer. Nivå i lia er stengt med en naturtype, flere MiS figurer og mange artsregistreringer, og det er fra denne og oppover det tenkte vernet ligger. Verneområdet vil i praksis ligge i områder som bare muligens hadde vært å nå med tyngre taubane, og med furu og lauv er det ingen netto, evt vil veilbygging i slikt terreng ikke være realistisk kun for framtidig taubanedrift

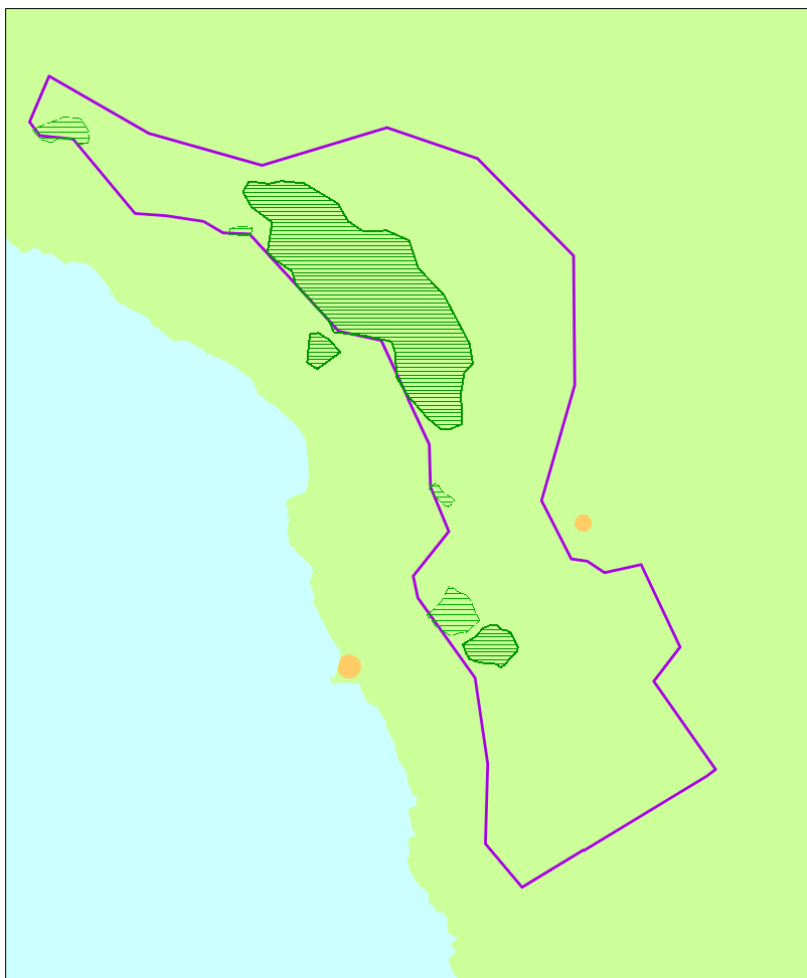

Figur 3. Nibio skograpport. Nøkkelbiotoper 118,3 daa, DN 13 naturtyper, 108,3 daa, fredede arter 2, truede arter 15.

Dette er den delen av lia som ikke har vært kommersielt utnyttet siste 100 – 150 år (antagelser). De områdene i lia der det er driftsmuligheter er drevet, og dette vernet vil dermed få veldig små konsekvenser. Dette er ei furuli, med lommer av edellauv. Disse lommene ligger i svært vanskelig framkommelig terreng. Alle tiltak vil kreve dyre prosesser og det er ikke volum eller treslag for den store kommersielle utnyttelsen. Fra skogbruket sin side er de næringsmessige delene av lia fortsatt intakt og kan nyttes lik tidligere.

Plan- og ingrepsstatus

I gjeldende kommuneplan (25.06.2015) har området føremålet landbruk, natur- og friluftsføremål (LNF).

Figur 4. Utsnitt frå kommuneplan for Surnadal kommune. Lilla strek merkar føreslått verneområde som ligg på privateigd grunn og regulert som LNF-område.

I området er det lite fysiske inngrep. Ein fersk skogsveg kommer inn i nord og det går ein skogsveg på nedsida i nordre og midtre del. Det går enkelte stiar, bl.a. opp til ei seter og en mot Trodalen, gjennom deler av området. Av fremmande arter så førekomer gran sparsamt – berre eit par unge tre ble sett.

Saksbehandling

Oppstart

Statsforvaltaren meldte oppstart av verneplanprosessen for Bøkleppen naturreservat i ei felles lokal og sentral oppstartsmelding den 19.06.2026. Frist for gje tilbakemelding på oppstarten var sett til 03.08.2026 Vi fekk seks merknader til oppstarten.

Merknader

Norges vassdrag- og energidirektorat (14.07.2026) melder at det går 66 kV kraftledningen gjennom området. Mellom AS eier kraftledningen og S-Nett eier områdekonsesjonen. NVE ber

statsforvalteren om å inkludere standardbestemmelser for energi- og kraftanlegg i verneforskriften. Vi ber Mellom AS og S-Nett AS om å uttale om eksisterende og planlagte nettanlegg og vurdere om standardbestemmelser dekker behovet.

Statnett (07.07.2026) har ingen merknader til oppretting av verneområde.

Språkrådet (09.07.2026) tilrår namnet Bøkleppen naturreservat.

Møre og Romsdal fylkeskommune (16.07.2026) har ingen merknader til saka.

S-Nett AS (07.08.2026) har i dag ingen egne nettanlegg innenfor det foreslåtte verneområdet, og har heller ingen konkrete planer om etablering av nye nettanlegg i området.

Det går imidlertid en eksisterende 66 kV regionalnettleddning gjennom området. Ledningen eies av Mellom AS og inngår som en forbindelse inn mot kraftsystemet i S-Nett AS sitt konsesjonsområde. NVE har i sin uttalelse bedt Statsforvalteren om å inkludere standardbestemmelser for energi- og kraftanlegg i verneforskriften, og samtidig bedt Mellom AS og S-Nett AS uttale seg om eksisterende og planlagte nettanlegg og vurdere om standardbestemmelsene dekker behovet.

S-Nett AS støtter NVEs anmodning om at standardbestemmelsene for energi- og kraftanlegg tas inn i verneforskriften.

Selv om S-Nett AS ikke eier den aktuelle 66 kV-ledningen, er forbindelsen av betydning for kraftsystemet inn mot S-Nett sitt konsesjonsområde. På lengre sikt kan det bli behov for å forsterke denne forbindelsen, blant annet som følge av en mulig fremtidig forsterkning og kapasitetsøkning i strømmettet i S-Nett sitt konsesjonsområde. Det er derfor viktig for S-Nett at et eventuelt vern ikke er til hinder for nødvendig fremtidig oppgradering eller forsterkning av den eksisterende regionalnettforbindelsen.

S-Nett AS vurderer at standardbestemmelsene i utgangspunktet er dekkende for dette behovet.

Vi legger da til grunn at verneforskriften i § 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene inneholder bestemmelse om «oppgradering eller fornyelse av eksisterende kraftledning for heving av spenningsnivået og økning av linetverrsnittet når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig» og at § 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser for «oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4».

S-nett legger til grunn at disse bestemmelsene samlet gir nødvendig handlingsrom for en fremtidig oppgradering eller forsterkning av den eksisterende 66 kV-ledningen. Dette må etter vårt syn også omfatte nødvendige tiltak på master og fundamenter som følge av en slik oppgradering eller forsterkning.

Dersom standardbestemmelsene mot formodning ikke gir tilstrekkelig adgang til en nødvendig, fremtidig forsterkning av den eksisterende ledningen, herunder nødvendige forsterkninger eller utskiftninger av master og fundamenter, ber S-nett om at det tas inn nødvendige unntaks- eller dispensasjonsbestemmelser i verneforskriften som ivaretar dette.

Mellom AS (07.08.2026) Vi er klar over at dette kommer etter opprinnelig frist for å gi et tilsvarende svar, men vi stod ikke på opprinnelig mottakerliste for utsendt brev, og ble ikke klar over dette før denne uken.

Mellom AS er eier av 66 kV-luftlinje som krysser gjennom den sørlige delen av det planlagte verneområdet. Linjen går over i et luftspenn rett ved områdets sørøstlige hjørne. Mellom AS er avhengig av tilkomst ved feil og vedlikehold, samt å holde på vegetasjon på avstand for å sikre en

god og sikker strømforsyning. Ryddebelte for 66kV linjenett er 20 meter. I tillegg kan det være behov for sikringshogst av vegetasjon som er på lenger avstand, men som er en fare for å falle over linjenettet. Videre kan det være at Mellom AS i fremtiden ønsker å fornye og oppgradere dagens 66 kV luftlinje til 132 kV-linje en gang i fremtiden. Og da sannsynligvis i samme trasé som dagens. Dersom dette skjer, vil man ha behov for å utvide ryddebelte for ny 132 kV-linje fra dagens 20 meter til 30 meter. Mellom ønsker at rettigheter for å kunne gjøre dette i fremtiden skal foreligge.

Statsforvaltaren sin vurdering er at NVE, Mellom AS og S-Nett AS sitt innspel takast til følgje og standardregler for kraftanlegg er med i forlag til forskrift slik;

§ 4 *Generelle unntak*

- i) drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg i og inntil verneområdet
- j) oppgradering eller fornyelse av eksisterende kraftledning for heving av spenningsnivået og økning av linetverrsnittet når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig

og § 7 *Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser*

- g) oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.

Vi har også gjennom forarbeid til oppstartsmelding avgrensa området slik at fundamenter og master med tilkomstvei ligger utenfor verneområdet slik at drift og vedlikehold ikke omfattes av verneforskrifta.

Lokalt forvaltningsansvar?

Ved oppretting av nye naturreservat er det rutine og høyre om kommunane ønskjer lokalt ansvar for forvaltning av naturreservata. Eit slikt ansvar vil i så fall også gjelde alle naturreservat i kommunen. Kravet er at kommunen har tilstrekkelege ressursar og kompetanse til å utføre ei slik oppgåve. Vi ønskjer attendemelding frå Sunndal kommune om dette i høyringa.

Vidare framdrift

Det er ønskeleg med innspel på verneforslaget slik at prosessen og tema kan verta så opplyst som mogleg. Etter at innspel på denne høyringa føreligg, vil vi vurdere innspela og ta endeleg stilling i vår tilråding av vern til Miljødirektoratet.

Meir informasjon om naturkvalitetane, kartavgrensing og bilete frå områda finn du på nettstaden vår [Statsforvaltaren i Møre og Romsdal](#) under sida «Høyringar».

Du kan også sende innspel med brev til Statsforvaltaren ved seksjon for naturforvaltning, Julsundvegen 9, Postboks 2520, 6404 Molde, eller per e-post til sfmrpost@statsforvalteren.no.

Frist for å kome med innspel er 27. november 2026.

I adresselista har vi forsøkt å få med alle dei aktuelle høyringspartane vi veit om. Dersom de finn feil eller veit om fleire partar som de meiner burde ha fått brevet ber vi om tilbakemelding om dette.

STATSFORVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL

Postboks 2025, 6404 Molde | sfmrpost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/mr

